

Akademickie Centra Kreatywności: pierwsze podsumowanie programu

Akademickie Centra Kreatywności to program MNiSW, w którym uczelnie i szkoły wspólnie prowadziły badania nad nowymi sposobami i technikami nauczania. W listopadzie program dobiega końca - nadszedł czas na pierwsze podsumowanie jego wyników.

Program został pozytywnie przyjęty przez środowisko akademickie i nauczycieli – współpraca ze szkołami oznaczała dla naukowców możliwość sprawdzenia wyników swoich badań bezpośrednio wśród uczniów i nauczycieli. Jego celem było wypracowanie innowacyjnych metod dydaktycznych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. W konkursie wyłoniono 9 najlepszych wniosków nadesłanych przez uczelnie z całej Polski. Łączny budżet wynosił 2,5 mln zł – każdy z projektów mógł otrzymać dofinansowanie w wysokości maksymalnie 250 tys. zł.

- Edukacja to proces, w którym szkoły i uczelnie powinny ze sobą współpracować – mówi minister nauki i szkolnictwa wyższego, prof. Lena Kolarska-Bobińska. – Uczniowie powinni korzystać z uczelnianych laboratoriów, a nauczyciele akademicy powinni dzielić się swoją wiedzą w liceach czy gimnazjach. Po objęciu funkcji ministra ta współpraca była dla mnie jednym z priorytetów. Powstały Uniwersytety Młodych Wynalazców i Akademickie Centra Kreatywności. W 2016 r. ruszy jeszcze program Edukacji Filozoficznej, w której naukowcy będą mogli prowadzić zajęcia z filozofii w szkołach ponadgimnazjalnych – dodaje prof. Kolarska-Bobińska.

Każda z uczelni miała współpracować przynajmniej z trzema placówkami, dzięki czemu można było porównywać wyniki badań na różnych etapach kształcenia. Wnioskodawcy nie mieli problemów, ze spełnieniem tego warunku. Zdarzały się sytuacje, w których liczba szkół biorących udział w projekcie znacznie przekraczała zakładane minimum. Naukowcy z Wydziału Nauk Pedagogicznych Akademii Pedagogiki Specjalnej badali umiejętności społeczne w 20 przedszkolach – w trakcie trwania projektu przebadano ok. 1000 dzieci.

Uczelnie prowadziły badania sprawdzające metody edukacyjne w różnych dyscyplinach naukowych. Badacze z Instytutu Filologii Germańskiej na Uniwersytecie Śląskim zajmowali się nauczaniem języka niemieckiego za pomocą metody narracyjnej, wykorzystującej m.in. bajki i opowiadania. Akademicy z Uniwersytetu Jagiellońskiego badali natomiast sposoby zachęcania do czytania dzieci ze szkół podstawowych, gimnazjów i liceów. Dzięki elastycznej formule możliwe było również skupianie się na działaniach związanych ze specyfiką konkretnej jednostki – Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu odpowiadała za sprawdzanie aktywności sportowej i kultury fizycznej wśród uczniów.

Większość projektów nastawionych było na stymulowanie samodzielnej pracy uczniów, rozwijania umiejętności samodzielnego myślenia i kreatywnego rozwiązywania problemów. Przeważały więc przede wszystkim metody warsztatowe, angażujące większą liczbę uczniów niż tradycyjne sposoby nauczania. Bardzo często w trakcie zajęć wykorzystywano także odpowiedni sprzęt, które zwiększały atrakcyjność lekcji. Zdaniem nauczycieli biorących udział w projekcie, proponowane przez naukowców metody – choć częściowo znane – okazywały się bardziej wartościowe i efektywne od tych stosowanych w szkole na co dzień. W trakcie badań wśród uczniów zaobserwowano większą motywację do nauki oraz szybszy rozwój niektórych kompetencji i umiejętności.

Wyniki badań były przez uczestników projektu na bieżąco rozpowszechniane i popularyzowane dzięki publikacjom oraz konferencjom naukowym. Już teraz zaobserwować można pierwsze zmiany wynikające z realizacji projektu. Na poziomie szkół nowe metody nauczania wielokrotnie stały się częścią zajęć. Udział studentów w badaniach – oprócz zapewnienia im dostępu do nowej wiedzy i kompetencji – pokazał również jak korzystnie zmodyfikować m.in. programy praktyk studenckich. Z wniosków wyciąganych z projektów będzie mogło skorzystać również Ministerstwo Edukacji Narodowej.